

ALSO BEING

THESE ARE THE MAIN REASONS FOR THE
FAILURE OF THE PROJECT. THE
LACK OF CLEAR OBJECTIVES AND
SCOPE, INSUFFICIENT RESOURCES,
POOR COMMUNICATION, AND
LACK OF SUPPORT FROM
STAKEHOLDERS. THE PROJECT
WAS NOT PROBABLY SUCCESSFUL
DUE TO THESE FACTORS.

פרק רביעי

א הכהנים הובדלו מכלל הלויים לעבודת הקרבנות
שנאמר ויבדל אהרן להקדישו קדש
קדשים. ומצות עשה היא להבדיל הכהנים ולקדשם
ולהכינם לקרבן שנאמר וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא
מקריב: **ב** וצריך כל אדם מישראל לנהוג בהן כבוד
הרבה ולהקדים אותם לכל דבר שבקדושה. לפתוח
בתורה ראשון. ולברך ראשון. וליטול מנה יפה ראשון:
ג משה רבינו חלק הכהנים לח' משמרות. ארבעה
מאלעזר. וארבעה מאיתמר. וכן היו עד שמואל הנביא.
ובימי שמואל חלקם הוא ודוד המלך לארבעה ועשרים
משמר. ועל כל משמר ומשמר ראש אחד ממונה. ועולין
לירושלים לעבודה משמר לכל שבת. ומיום השבת ליום
השבת הן מתחלפין משמר יוצא והאחר שהוא אחריו

נכנס

הא דקאי כוונתיה. זר ממש כגון ישראל. הא כתיב

נכנס. עד שיגמרו וחוזרין חלילה: ד' ומצות עשה להיות
כל המשמרות שוים ברגלים. וכל שיבא מן הכהנים
ברגל ורצה לעבוד עובד וחולק עמהם. ואין אומרין לו
לך עד שיגיע משמרך שנאמר וכי יבא הלוי מאחד שעריך
וגו': ה' בד"א בקרבנות הרגלים ובחילוק לחם הפנים
ובחילוק שתי הלחם של עצרת. אבל נדרים ונדבות
ותמידין אין מקריבין אותן אלא משמר שזמנו קבוע
ואפילו ברגל. שנאמר חלק חלק יאכלו לבד ממכריו
על האבות. כלומר חלק חלק יאכלו בקרבנות הצבור.
ואין חלק חלק בשאר הדברים שכבר חלקו אותם האבות
וקבעום כל משמר ומשמר בשבתו: ו' וכן עבודת לחם
הפנים במשמר שזמנו קבוע. אבל עבודת שמי בלחם

משמע
בכל
שהוא
אמור
מניין
עריך
נדבר
:
בא
רצה
היא
מ"ג
צנן
ככל
ניין
היו

משנה למלך

פ"ד ה בד"א בקרבנות הרגלים כו'. בירושלמי פ"ב דחגיגה הלכה ד' היכא דחל יום טבוח אחר השבת עורות של מי רבי טבי בשם רבי יאשיה איתפלגון ר"י ורשב"ל ר"י אומר של המשמרות רשב"ל אומר של אותו משמר ע"כ. ולא ידעתי למה השמיט רבינו דין זה וגם על הירושלמי קשה למה נקטו הבעיא בעורות ולא נקטו סתם העבודה של מי גם לא ידעתי אמאי לא כתב ג"כ עומר התנופה שהיו מקריבין צי"ו בניסן שהיה מתחלק לכל המשמרות. ובפ"ה דסוכה (דף ג"ה:) חנן ג' פרקים בשנה היו כל המשמרות שוות באימורי הרגלים ובחילוק לחם הפנים בעצרת א"ל הילך מזה כו' והנה בלישנא דמתני' לא קשיא מידי משום דהתנא באומר באימורי הרגלים שפירושו מה שאמור צרגלים כלל הכל קרבנות הרגלים ושתי הלחם ועומר התנופה ואח"כ שנה ובחילוק לחם הפנים ללמד

ש"אם אירע שבת צרגל שחולקין כל המשמרות לחם הפנים ומה ששנו עוד בעצרת א"ל כו' הוא ללמדנו דין אחר שאין חולקין מנחה נגד מנחה אך לרבינו קשה למה לא כתב ג"כ עומר התנופה. ומ"ש רבינו אבל נדרים ונדבות ותמידין כו' לא ידעתי למה לא ביאר בפירוש דפר העלם דבר של ציבור ושעירי ע"ו וקיץ המזבח שאין מקריב אותם אלא משמר שזמנו קבוע דכל הני נשנו במשנה דחנן ושאר קרבנות לצור מקריב את הכל ואמרין בגמרא דאתא לאתויי כל הני שכתבתי הרי דאחר דשנה התנא הוא מקריב תמידין נדרים ונדבות הוצרך ג"כ לרבות את אלו וא"כ הי"ל לרבינו ג"כ לצארכ. ודע דרבינו לא הביא הא דחנן בעצרת א"ל הילך מזה כו' לפי שסמך על מ"ש בפ"י מהלכות מעשה הקרבנות דין ט"ו שאין חולקין מנחה כנגד מנחה אפי' מעשה מחצת כנגד מעשה מחצת וכ"ש לחם הפנים כנגד שתי הלחם

כו' ונתן חולה
מקרא וכו'
המלות:
צ"ן (דף ג"ה)
שבתות וכו'
ומלך

משנה למלך

הלחם שאין מעשיהם שוים. ומ"מ הי"ל להציא משנה זו ללמדנו מה חולקין בתחילה אם חמץ או מנה
 דצברייתא איפליגו בזה ונתבאר בגמרא טעם מחלוקתם וכעת לא ראיתי לרבינו שהציא דין זה:
 יד אין בין בהן משוח וכו'. כתבו התוס' יומא (דף נ"ז.) ד"ה אני בשם ריב"א דפר העלם דבר של
 ליצור לא היה צבית שני לפי שלא היה שם כהן משוח כי אם מרוצה בגדים ופר זה מקריצו
 כהן משוח ולא מרוצה בגדים. ורבינו ס"ל כקצרת ר"י דההיא דמגילה הוא דוקא צהוראת כהן משוח
 לעצמו וכ"כ בפ"ק דמגילה (דף ט' :) ד"ה אין יע"ש בתוס':
 יז ואין פוחתין משנים וכו'. אני תמיה על זה דכריש תמיד וריש מדות שנינו בית המוקד וכו' וקני
 בית אב ישנים שם ומפתחות העזרה צידם ומבואר הוא בספ"ק דמדות מקום הנחתן של

המפתחות
 צמפתחות
 ומזיאיין
 והן פודין
 ממון הקד
 כו' לא יד
 לעזרה ואין
 העזרה ס

שנפרשת אמור צאים בגלל
פנחס בגלל עלמס הם צאים
ואע"ג דרבי טרפון פליג
סק רבינו בר"ע:

אינן באים אלא מן החדש
ר"ן וכו'. במנחות (דף פ"ג):
הצור והיחיד צאים מהארץ
מן הישן חוץ מהעומר ושתי
אלה מן החדש ומן הארץ

הוא מנה דמניא עומר הצא
מנום עומר דכחיצ תקריב את

וארבעה עשר כבשים. הכל עשרים בהמה עולות.

ושני שעירי הטאות נאכלים. ושני

כבשים שלמים נאכלים: **ב** *שתי

הלחם אינן באין אלא מן הארץ

השנת הראב"ד
*שתי הלחם. א"א הלכה זו
בהפך:

ומן החדש שנאמר ממושבותיכם תביאו לחם תנופה וגו'.

א סמ"ג עשין ר', טור או"ח סי' תפ"ט: ב סמ"ג עשין ר"א ר"ב: לא

מן הישן כשר שתי הלחם הצאות מהישן
מנחת זכוריק ואפי' מן העליה ופירש"י

דמתני' וזרייתא פליגי אהדדי אכל רבינו ז"ל שפירש זה
עוד תמה על רבינו ז"ל שפסק כזרייתא דלא כמתני'

מן

משנה למלך

יח ורל המבדוק מנחה ב' / שני זמית / מנחת (דף ע"ח) ד"ס זמית

היכא דה
דלא פירש
כשר ודאי
שם אין
ואם הביא
פסול דמש
דאגב דמ
וכו' ואם
מן הגרגרי
היכא דלא

עבודה. הלכות ונבוא

לדעת רבינו ז"ל. ואכלי נ"ל לחרץ עם שנקשה קושיא אחרת אי רבינו ז"ל פסק כבריייתא
 אמאי לא כתב ג"כ בפ"ז גבי עומר צבי האי גוונא דלא יביא אלא מן החדש ואם הביא מן
 הישן כשר דבריייתא ג"כ גבי עומר נמי אמרינן דאם הביא מן הישן כשר. לכך נראה לי לומר
 דאית ליה לרבינו דמתני' לא פליגא אבריייתא גבי שתי הלחם דאם הביא מן העליה כשר דהכי

מן העליה ישנים שבעליה. ורבינו פסק
 ואפשר שלזה נתכוון הראב"ד שכתב
 דמתני' דקתני שאינם באים היינו לומר
 דלא כי האי תנא וכיון שרבינו פוסק

לא מצאו חדש יביאו מן העליה: ג חטים שיר
 בעבים יש בהם ספק אם אני קורא בהם ממושבותי
 או אינם ממושבותיכם לפיכך לא יביא ואם הביא כשר
 וכיצד היו עושין מביאין שלש סאין חטים חדשות וש
 אותן ובוטין בהם כדרך כל המנחות וטוחנין או
 סולת ומנפין מהן שני עשרונות מנופה בשתיים עשר
 נפה והשאר נפדה ונאכל לכל אדם. וחייב בחל
 ופטור מן המעשרות כמו שביארנו: ד שתי הלחם ש
 מן החדש צריכין לבוא עשרון מכל סאה ומחצה ומנפ
 אותן בשתיים עשרה נפה. ולחם הפנים שהוא בא
 הישן די לו באחת עשרה נפה והוא בא עשרון מכל
 סאה. אבל העומר שהוא בא מן השעורים חדשות אי
 בא מן המובחר אלא משלש סאין ובשלש עשרה נפ
 ה וכולן אם רבה במדת הסאין שבאין מהן או מי
 כשר: ו ולוקחין שני העשרונות ולשין אותן אחת
 ואופין אותן אחת אחת: ז ולישתן ועריכתן בחו
 ואפייתן בפנים ככל המנחות:

אמרי' התם רבי נתן ור"ע אמרו שתי הלחם
 הבאות מן הישן כשרות ואי מתנייתין לית ליה
 הכי גבי שתי הלחם קמה לה מתני' דלא כר"ע
 ועוד דמאי דדריש ר"ע מקרא דמנחה חדשה
 שמהא חדשה לכל המנחות מתני' אית ליה הכי
 דנפ' רבי ישמעאל אמרו במשנה דקודם לשתי
 הלחם לא יביא ואם הביא כשר ופירש"י ז"ל שם
 הטעם דגבי לחם כתיב מנחה חדשה שמהא חדשה
 לכל המנחות א"כ דאי דלא פליגא מתני' אבריייתא
 גבי שתי הלחם ומ"ש מתני' דלא כי האי תנא
 הוא משום עומר דגבי עומר קא אמרה מתני'
 שאינו בא אלא מן החדש ומדלא אמרה אם לא
 הביא כשר משמע דאפילו בדיעבד פסול וכ"מ
 גבי שתי הלחם ג"כ כיון דאית לה דאם הביא
 כשר אמאי לא פירשה מתני' הכי דאם הביא כשר
 י"ל משום דכילל לשתי הלחם צהדי עומר דקאמרה
 סוף מן העומר ושתי הלחם שאינן באין אלא מן
 החדש וכיון דגבי עומר אם הביא פסול לכך לא
 פני אם הביא כשר דלא הו' מילתא דשויה
 לתרווייהו וכשהקשו בגמרא והכתיב חדשה
 דמשמע דפריך אשתי הלחם דאם הביא אמאי
 אינו פסול הך קושיא הויה למתנייתין ולבריייתא.
 כן נראה לומר לדעת רבינו בדומק:
 יא ומניחין בצד שתי הלחם ב'. מלשון
 רבינו ז"ל נראה

עומר קודם שיספור. מנה ולא
נו חוזר ומברך:

שמיני

ת העומר. הוא חג השבועות.
ביום הזה מקריבין מוסף כמו
ואיל ושבעה כבשים כולם
אלו הן הקרבנות האמורות
היום. ועוד מביאין יתר
חדשה שתי הלחם ומקריבין
ושבעה כבשים. הכל עולות.
זבח שלמים. ואלו הן
ויקרא. נמצא הקרב ביום
שלשה פרים ושלשה אילים
הכל עשרים בהמה עולות.

ושני
*שתי
הארץ
השנת הראב"ד
*שתי הלחם. א"ל הלכה זו
בהפך:

תביאם תביאו לחם תנופה וגו'.
ב סמ"ג עשין ר"א ר"ב: לא

דמתני' וברייתא פליגי אהדדי אבל רבינו ז"ל שפירש בהדיא אס הציא כשר ליכא למטעי בהא.
עוד תמה על רבינו ז"ל שפסק כברייתא דלא כמתני' ונעמק לפרש פירוש אחר בסוגיא

למלך

במתוס' מנחות (דף ע"ה:) ד"ה היה:

אחר מעומר וכ"ס לעומר הקודם לו שיש צעיא
בו אם אקור או לא:

פ"ח ב שתי הלחם אינן באים וכו'. לא

נאלאו חדש יצאו מן העליה.
הרב בעל כ"מ ז"ל תמה על רבינו ז"ל בחרמי.
חדא דכתב לשון המשנה ופסק כדברי הברייתא
דאמרה דאפילו מן העליה ובגמרא בר"פ כל
קרבנות אמרו דהם סותרים ולזה תירץ דלשון
המשנה דקאמרה באין מן החדש שפירש באין
אחי כברייתא ומה שדקדקו בגמרא דהוי דלא
כברייתא משום דלא סיימו במשנה לא יצא ואם
הציא כשר והדין עמו דכ"כ שם התוס' ז"ל דבאין
משמע אפילו אם הציא מן הישן פסול חוץ מן
מהנך דתני לא יצא ואם הציא כשר כלומר דמתני'
התם אמרו אין מציאין לא מצית הזבלים וכו'
וכיימה ואם הציא כשר וכן אמרו שם גבי יין אין
מציאין לא מצית הזבלים וכו' ואם הציא כשר אין
מציאין מן הליוסטנין ואם הציא כשר משמע דכל
היכא דהוי כשר צדיעצד מפרש ליה מתני' והיכא
דלא פירש פסול וא"כ כאן שלא פירש אם הציא
כשר ודאי דאפילו צדיעצד פסול ואע"ג דאמר
שם אין מציאין מן הגרגרים שנשרו במים כו'
ואם הציא פסול דהולכנו לפרש שם דאם הציא
פסול דמשמע דהיכא דלא פירש כן דכשר י"ל
דאגב דתני צרישא גבי אין מציאין מצית הזבלים
וכו' ואם הציא כשר תני צסיפא גבי אין מציאין
מן הגרגרים שאם הציא פסול אזל לעולם דבסתמא
היכא דלא פירש הוי פסול ולכך דקדקו בגמ'
דמתני' וברייתא פליגי אהדדי אבל רבינו ז"ל שפירש בהדיא אס הציא כשר ליכא למטעי בהא.

עוד תמה על רבינו ז"ל שפסק כברייתא דלא כמתני' ונעמק לפרש פירוש אחר בסוגיא
לדעת

עבודה. הלכות ת

לדעת רבינו ז"ל. ואכלי נ"ל לתוך עם שנקשה קושיא אחרת אי רבינו ז"ל פסק כזרייתא
 אמאי לא כתב ג"כ בפ"ז גבי עומר זכי האי גוונא דלא יציא חלא מן החדש ואם הציא מן
 הישן כשר דזרייתא ג"כ גבי עומר נמי אמרינן דאם הציא מן הישן כשר. לכך נראה לי לומר
 דאית ליה לרבינו דמתני' לא פליגא אדזרייתא גבי שתי הלחם דאם הציא מן העליה כשר דהכי

לא מצאו חדש יביאו מן
 בעבים יש בהם ספק אם
 או אינם ממושבותיכם לפיכך
 וכיצד היו עושין מביאין של
 אותן ובוועטין בהם כדרך
 סולת ומנפין מהן שני עשר
 נפה והשאר נפדה ונאכל
 ופטור מן המעשרות כמו ש
 מן החדש צריכין לבוא עשר
 אותן בשתים עשרה נפה.
 הישן די לו באחת עשרה
 סאה. אבל העומר שהוא בא
 בא מן המובחר אלא משלש
 ה וכולן אם רבה במדת ה
 כשר: ו ולוקחין שני העשרו
 ואופין אותן אחת אחת:
 ואפייתן בפנים ככל המנחות:
 טוב ואין צריך לומר שבת

אמרי' התם רבי נתן ור"ע אמרו שתי הלחם
 הזאות מן הישן כשרות ואי מתניתין לית ליה
 הכי גבי שתי הלחם קמה לה מתני' דלא כר"ע
 ועוד דמאי דדריש ר"ע מקרא דמנחה חדשה
 שמהא חדשה לכל המנחות מתני' אית ליה הכי
 דפ' רבי ישמעאל אמרו במשנה דקודם לשתי
 הלחם לא יציא ואם הציא כשר ופירש"י ז"ל שם
 הטעם דגבי לחם כתיב מנחה חדשה שמהא חדשה
 לכל המנחות א"כ ודאי דלא פליגא מתני' אדזרייתא
 גבי שתי הלחם ומ"ש מתני' דלא כי האי תנא
 הוא משום עומר דגבי עומר קא אמרה מתני'
 שאינו בא חלא מן החדש ומדלא אמרה אם לא
 הציא כשר משמע דאפילו צדיעצד פסול וכ"מ
 גבי שתי הלחם ג"כ כיון דאית לה דאם הציא
 כשר אמאי לא פירשה מתני' הכי דאם הציא כשר
 י"ל משום דכילל לשתי הלחם צהדי עומר דקאמרה
 חוץ מן העומר ושתי הלחם שאינן באין חלא מן
 החדש וכיון דגבי עומר אם הציא פסול לכך לא
 תני אם הציא כשר דלא הוי מילתא דשויה
 לתרווייהו וכשהקשו בגמרא והכתיב חדשה
 דמשמע דפריך אשתי הלחם דאם הציא אמאי
 אינו פסול הך קושיא הויא למתניתין ולזרייתא,
 כך נראה לומר לדעת רבינו בדוחק:

יא ומניחין בצד שתי הלחם בו. מלשון

תוספתא מנחור

ולבונתי יצק ובלל והניף והגיש קמץ והקטיר והשאר נאכל לכהנים (ז) משקרב
 העומר יוצאין ומוצאין את שוקי ירושלים שמלא קמח וקלי שלא ברצון חכמים
 דר"מ וחכ"א ברצון חכמים הן עושין. משקרב העומר הותר החדש מיד הרחוקין
 מותרין מחצות היום ולהלן משחרב הבית התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף
 כולו אסור. אר"י (ח) והלא מן התורה הוא אסור שנאמר (ויקרא כג) עד עצם היום הזה
 מפני מה הרחוקין מותרין מחצות היום ולהלן (ט) מפני שיודעין שאין ב"ד מתעצלין
 בו. העומר (י) היה מתיר במדינה ושתי הלחם במקדש (כ) כיון שקרבו שתי
 הלחם התחילו מביאין מנחות ונסכים מ"מ אין נמנעין ואין מביאין מנחות בטובלן:
 ז המקדיש קמה למנחות פטורה מן המעשרות ר"ש בן אלעזר אומר (ל) מקטפין
 לפני העומר ומוכרין לאחר העומר ומביאין מנחות בטובלן. (מ) המקדיש קמה
 למנחות פטורה מן המעשרות. ואע"פ שאמרו אסור בחדש לפני הפסח מותר
 לרפואה לאכילת עובדי כוכבים לאכילת כלבים לא אסרו (נ) אלא ישראל בלבד.
 ישראל שאכל מן החדש קודם לפסח הרי זה לוקה את הארבעים (ס) היה (פ) מכנים
 בשלשה עשר ונעקרה בידו שותלה במקום השינא אבל לא במקום הגריד שמקצת
 היום ככולו (ע) אע"פ שאמרו אסור לקצור בית השלחין שבהרים בית הבעל
 שבעמקים. קוצרין (פ) מפני הנטיעות ומפני האבל ומפני ביטול בה"מ לא יהא
 קוצר ועושה אותם כריכות אלא קוצר ומניח כדרכו. מותר לעשות בו שביל
 קוצר (צ) לשחת עד שלא הביא שלישי יתחיל משהביא שלישי לא יתחיל ואם
 התחיל יגמור. עד שלא הביא שלישי פטור בלקט שכחה ובפאה משהביא שלישי
 חייב בלקט בשכחה ובפאה רש"א אף משהביא שלישי פטור בלקט ושכחה (ק) וחייב
 במעשרות. מצות העומר להביא מן הקמה אין לו (ק) יביא מן העומרים אין לו
 יביא (ר) מן האוצר ומן הקוצר אין לו יביא מן הלח אין לו יביא מן היבש (ש) שתי
 הלחם מצוה להביא מן החדש אין להן יביאו מן העליה:

פרק אחד עשר א (א) אחת שתי הלחם ואחת לחם הפנים לישתן ועריכתן

"שאלו הראשונים מפני מה אין מברכין זמן על הביעור הואיל ומזמן לזמן הוא בא ואם מפני שיכול לבדוק כל זמן שירצה הרי סוכה יכול לעשותה קודם החג וכשעשאה מברך זמן ותירצו בה שאין מברכין זמן אלא בדבר שיש בו קצת הנאה ונראה לי שמצוה שאין עיקרה לעצמה אלא להרחקת עבירה כגון בדיקה שהיא ליזרה ממציות חמץ אין בה זמן ומ"מ אף הם שאלוה לענין ספירת העומר ואין זה מספיק בה אלא שאני אומר שספירת העומר נפטר הוא בזמן של יום טוב"

ספר שבלי הלקט סדר פסח סימן רלד

"...ועוד כתב מה שלא נהגו לברך שהיינו לפי שזמן ספירה תלוי בקביעת פסח כמה דתימר וספרתם לכם ממחרת השבת לכן נראה שאין מברכין עליו זמן ודי לו בברכת זמן של יום טוב עצמו. ואינו דומה לסוכה ולולב שטעונון זמן ואינו נפטרים בזמן של יום טוב עצמו דהתם איתחייב בזמן משעת עשייה ואם לא בירך משעת עשייה מברך בשעת קיום המצוה ושופר נמי שטעון זמן שהרי יש בו מעשה של תקיעות ובכל הני סוכה ולולב ושופר אית בהו מעשה מה שאין כן בספירת העומר: ומנהג שלא להזכיר סך הימים והשבועות דבר יום ביומו עד שיברך ומנהג הגון הוא שכיון שהזכיר סך הימים והשבועות למה יברך והלא כבר קיים מצות ספירה ולמה יחזור ויברך והלא אין המצוה בברכה אלא בספירה וכיון דאמר אביי דצריך למימני ימי ושבועי ונראה שאם הזכיר סך הימים או השבועות בלא ברכה שמברך ומזכיר שניהם ואינה ברכה לבטלה אחרי שלא הזכיר שניהם תחלה. ומצאתי בשם ר' יצחק בין פסח לעצרת כשהצבור ממחרין להתפלל ערבית מבעוד יום מונה ר' עם הצבור הימים והשבועות בלא ברכה מימר אומר אם אזכור בלילה בביתי אחזור ואברך כדין ונמצא שלא ברכתי לבטלה קודם שקיעת החמה ואם אשכח הרי מניתי ימים ושבועות למצוה"

(The מנחת חינוך is here and at the end of the document.)

מנחת חינוך פרשת אמור מצוה שג

והנה במנחות שם מבואר דתבואה שנשרשה קודם לעומר העומר מתירה ולא תליא בהבאת שליש רק בהשרשה דילפינן שם מקראי ובגמ' מבואר פלוגתא דאמוראי בזה ח"א דוקא קודם קצירת העומר אבל בין קצירה והבאה אם נשרש אין העומר מתיר וח"א קודם הבאה סגי והר"מ כאן פ"י מהמ"א כתב דכל תבואה שנשרשה קודם הבאת העומר עומר מתירה ובכ"מ כתב דפוסק כמ"ד קודם הבאה ועי' לעיל מצוה רמ"ו הקשיתי ומצאתיו בט"א שהרגיש בזה לפי המבואר פ' מקום שנהגו גבי מנכש לענין חדש דעכ"פ לכ"ע אמרינן לענין השרשה חד מקצת היום ככולו ולא בעינן הג' יום של השרשה רק שני מעל"ע וחד מקצת היום א"כ כיון דהקצירה והבאה ה' ביום א' הקצירה בלילה והבאה ביום. א"כ היאך משכחת לה דיהי' נשרש בין קצירה ובין הבאה ממ"נ אם נטע קצת משנכנס בארביסר א"כ תיכף בתחלת ט"ו ה"ל יום כולו ומ"מ צריך עוד שני מעל"ע היינו ט"ו וט"ז כולו ולא כלו הג' ימים עד אחר הבאה היינו סוף ט"ז ואי דזרע קודם י"ד א"כ ה"ל ארביסר מעל"ע וגם חמיסר ה' מעל"ע ותיכף בתחלת ליל ט"ז ה"ל מקצת יום שלישי א"כ ה"ל ככולו ונשרש ג"כ קודם הקצירה. ולומר כגון דזרע בארביסר בהאיר המזרח א"כ בשיתסר בשעה על היום ה"ל שני מעל"ע ושעה דהיינו מקצת היום וה"ל ככולו והעומר לא הובא עדיין. ז"א דיום א' אינו עולה למעל"מ וגם שעה באמצע היום שיהי' עולה למקצת היום ככולו ובט"א הביא ראי' לזה ע"ש. ואני תירצתי שם דבאמת להר"ם יצא מסוגי' זו דבעינן ימי הקליטה מעל"ע דבכה"ג משכחת לה דנשרש בין קצירה להבאה כגון אם זרע בחצות ליל תליסר או בתליסר בהאיר המזרח כלו ג' ימים מעל"ע בשיתסר בהאיר המזרח היינו אחר קצירה וקודם הבאה ע"ש דהבאתי ראי' דהר"מ ס"ל כן ממ"ש בפ"ט ממע"ש ונ"ר מפורש דבעינן מעל"ע עי' לעיל וא"צ לכפול. ועכשיו בהגיעי לכאן בעזה"י נרא' שמסוגי' זו אין ראי' להר"מ דגם סוגיא זו ס"ל דחד מקצת היום ככולו ומ"מ לא קשה כלל דהנה למ"ד דקודם קצירה בעינן ע"כ דגזה"כ דהעומר אינו מתיר מה שנשרש רק דהקצירה והבאה מתירים אם נשרש קודם הקצירה דיעברו על התבואה הקצירה והבאה דגזה"כ כ"ה א"כ למ"ד נקצר ביום כשר אפי' נקצר הרבה קודם לזמן ג"כ כשר כמבואר שם במנחות א"כ פלוגתא בפשיטות ומשכחת דנשרש לאחר קצירה תיכף תחילת ליל ט"ז או קודם ומ"מ היה השרשה לאחר הקצירה כי ה' הקצירה קודם ובזה פליגי ח"א דהותר כיון שהי' הבאה לאחר השרשה וח"א דצריך השרשה קודם קצירת העומר וזה שנשרש אחר הקצירה בנקצר שלא בזמנו הבאה בלחודה אינה מתיר ולומר דעיקר תלוי בזמן הקצירה דהיינו ליל ט"ז מנלן הא כיון דפליגי ח"א קודם הקצירה משמע דתלוי באמת בקצירה דכ"ה גזה"כ דהשרשה צ"ל קודם הקצירה ממש א"כ משכחת לה שפיר פלוגתא אף דהש"ס סובר דאמרי' חד מקצת היום ככולו. וניחא נמי ד' הכ"מ שכל' שהר"מ פסק כמ"ד קודם הבאה דהר"מ פוסק פ"ז מהתנו"מ דנקצר ביום כשר א"כ משכחת לה פלוגתא והוא פסק כמ"ד קודם הבאה אף דנשרש אחר קצירה מ"מ העומר מתיר וא"כ אין ראי' מסוגיא זו דבעינן מעל"ע דסוברת דנקצר ביום כשר כסתם משנה שם באותו פרק דנקצר ביום כשר וא"כ דברי הר"מ ה' מע"ש ונ"ר שהבאנו דשם מבואר להדי' כדבריו. וגם דברי הש"ע סי' רצ"ד שהעתיק דבריו דבעינן מעל"ע צ"ע מהש"ס דפ' מקום שנהגו ע"ש וצ"ע. ודין זה דנשרשה קודם העומר העומר מתירה ל"ד בזמן העומר אלא אף היום דיום הנפ' מתיר וכן מבואר בר"מ אם השרישה קודם לעומר כו' ודין זה נוהג בכ"מ ובכ"ז ע"ש וכ"ה בפ' מקום שנהגו דר"י סובר דהמנכש בתליסר כו' כדי שיהא השרשה בתחלת ליל ט"ז ויום הנפ' מתיר. ונ"ל כמו שבזמן העומר העומר מתיר אם נשרשה קודם להקרבה דהיינו זמן היתר חדש כן האידינא זמן היתר חדש מתיר אם נשרש קודם לזמן הזה רגע אך אי אמרינן מקצת היום ככולו אין נ"מ דתמיד צריך שיהיה השרשה בתחלת ליל ט"ז

דהיינו דנזרעה לכל הפחות בתליסר א"כ זמן השרשה סוף חמיסר תחילת שיתסר אבל אם זרעה רק שעה א' בארביסר אז ארביסר עד חמיסר הוי יום כולו דמקצת היום ככולו וצריך עוד חמיסר ושיתסר ואינו נשרש אלא בסוף יום שיתסר ובסוף יום שיתסר עבר זמן ההיתר והוי כמו שנשרש אח"כ ואף דהשרשה זמן ההיתר באין כא' אינו מועיל דצריך שיהי' השרשה קודם לזמן ההיתר רגע כמו שנשרש קודם הבאת העומר רגע. אבל לפמ"ש בדעת הר"מ דמעל"ע בעינן בהשרשה א"כ משכחת לה דיהי' נשרש שעה א' קודם ליל י"ז סוף יום ט"ז קודם הלילה כגון דזרע שעה א' בתליסר קודם הלילה א"כ נשלמו ג' מעל"ע בסוף שיתסר שעה א' קודם הלילה נראה פשוט כיון דפסקינן דהאידינא עד סוף יום שיתסר אסור חדש דעד עצם כו' ועד בכלל א"כ השע' דמתיר חדש בסוף יום שיתסר הזמן מתיר את הנשרש ול"א דצריך שיהי' השרשה קודם לתחלת ליל ט"ז רק אי לא בעינן מעל"ע ומקצת היום ככולו א"כ צריכים שיהיו כלים הג' ימים בתחלת שיתסר דאי יום שיתסר הוא יום ג' א"כ כלה השרשה בסוף יום שיתסר אין הזמן מתיר כיון דהשרשה וההיתר באין כא'. אבל אי אמרינן מעל"ע דמשכחת שתהא השרשה באמצע היום בודאי אם נשרש רגע א' קודם ליל שיבסר דהיינו רגע ביום שיתסר בודאי סוף דהיינו תחלת ליל שיבסר מתיר הנשרש קודם לזה כמו שמתיר כל התבואה החדשה כנלע"ד פשוט וברור וכן למ"ד דבזה"ל מתיר בודאי אם נשרש שעה א' קודם שהאיר המזרח, האיר המזרח מתיר

מנחת חינוך פרשת אמור מצוה שז

"...והנה הא דאסור להקריב חדש במקדש קודם לשתי הלחם עיין בספר ט"א בר"ה שמסתפק אי לא הקריבו השתי לחם בעצרת אי היום מתיר כמו חדש להדיוט דאי לא הקריבו העומר יום הנפ מתיר ה"נ. א"ד דשם איכא תרי קראי עד יום הביאכם כו' ועד עצם היום הזה. אבל כאן אפשר דאין היום מתיר ואם לא הביאו שתי לחם אסור בשנה זו להקריב מנחות ואין היום מתיר וע"ש שמביא ראי' דאי אמרינן דאין היום מתיר מהא דשבועות דאין העזרה מתקדשת אלא בשירי מנחה בדף ע"ו שם והיאך הי' משכחת לה חינוך דהא חינוך הבית בימי שלמה היה בסוכות ומי התיר המנחה דקודם לזה בגבעון דהי' במה לא הביאו שתי הלחם ע"ש כמו שהקשו התוס' בשבועות שם למ"ד דאין מנחה בבמה ע"ש. ולא הי' צריך להקשות דוקא מן הקידוש דהיאך נתקדש בל"ז קשה דהיאך מסוכות ועד עצרת לא הקריבו כלל נסכים בבהמ"ק בימי שלמה ולא שייך התירוץ שכת' היכי דלא אפשר שאני כמ"ש התוס' דזה שייך לענין דנתקדש העזרה אבל היאך יעלה על הדעת דזמן ארוך כזה לא הקריבו נסכים במקדש אע"כ דהיום היה מתיר ואם כן הוא מתיר בכל שנה. ולפמ"ש לעיל אין כאן ראייה דאפי' את"ל דאין היום מתיר מ"מ היו מביאין נסכים וגם הי' להם שירי המנחה לקדש מח"ל דתבואות ח"ל למ"ד דאין חדש נוהג בח"ל אינו נוהג לענין בהמ"ק ומותר להקריב מנחות ונסכים בבהמ"ק כי הם באים מח"ל כסברת ר"י בר"י דאי נוהג בח"ל מביאין ואף לשיטת הר"מ מ"מ מצד הסברא נ"ל דבח"ל אינו נוהג דין זה כמ"ש לעיל אך הש"א שם בלא"ה דחה ראייה זו וצ"ע"

ברכי יוסף אורח חיים סימן תצ

א. דין ב. ובמוסף מתפלל וכו'. מי שאמר ביום שני של פסח במוסף: "ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידין כסדרן ומוספין כהלכתן את מוסף יום חג המצות הזה ואת קרבן העומר נעשה ונקריב" וכו'. נראה דאין מחזירין אותו. דהרי אעיקרא דמילתא הנה זאת חקרנוה אמאי לא אמרינן "את מוספי" ביום הזה על קרבן העומר

וכבר הרב שיירי כנה"ג בסי' זה האריך בטעמו של דבר. ע"ש. ומהר"ם גלאנטי, הובאו דבריו בשו"ת עדות ביעקב סי' י"א, תריץ דלא שייך לומר מוסף אלא היכא שאותו יום שיש בו מוסף לא היה מחוייב שיפגע בו יום אחר שיש בו גם כן מוסף מצד עצמו, כגון שבת ור"ח, דכיון דאפשר להיות חל בשאר ימים וחל בשבת, הרי הוא ענין נוסף וכו'. והרב עדות ביעקב כתב עלה, ובאמת ק"ל דהרי ר"ה ואנו אומרים את מוספי, גם דאי אפשר לשבעה ימים בלא שבת, והרי כשחל אחד מימי החג בשבת אומרים את מוספי. עכ"ד. ולק"מ דהרי איכא ר"ח בחדש אחר לבדו, וגם שבת ברוב השבועות הוא לבד, ואינו ענין לקרבן העומר וביכורים דלא משכחת להו ביום אחר. והכין חזינא למהר"י חאגי"ז בהלק"ט ח"ב סי' רכ"ב שכתב, קרבנות לר[אש חדש] יש להם יום מיוחד בלא ר"ה, אבל יום ב' של פסח יום הוא שנתחייב בקרבנות, והו"ל כיום כפור וככבשי עצרת, עכ"ל. וזה שרמז הרב בדבריו, הנה שמענוה מדברי מורינו הרב הגדול קרובינו מהר"י זאבי זלה"ה בלימודים לימוד כ"א, והוכיחו דקרבן העומר וכבשי עצרת נקראים חובת היום ואינם נקראים מוסף. ע"ש באורך.

ולכל הדברות זה שאמר ואת קרבן העומר ולא הזכירו בשם מוסף, נראה דאין מחזירין אותו, דקאי אקרבנות חובותנו דאמר ברישא, והו"ל כמוסיף מענין הברכה, כדלעיל סי' קי"ט (סע' א). ועיין לעיל סוף סימן ק"ח ובאחרונים, ובסי' תרצ"ג ג[בי] על הנסים ביום ט"ו, ומ"ש שם בט"ז (ס"ק ג), ובפר"ח סי' תקפ"ב ובשו"ת בית יהודה א"ח סי' ד'. ודוק היטב

צ"פ צירושלים ובמקומות הסמוכים שידע ריב"ז לחלות שלהם שוים עם הלוח ירושלי' לא הי' לו לגזור אלא עד חלות וק"ל . וזוה"ז שאין עומר הוא פלוגתא במנחות יש סוברים דמדת האיר המזרח ביום ט"ז מתיר רק מתקנת ריב"ז אסור כ"ה ור"י סובר דמה"ת אסור כ"ה ובמסקנא דרבינא דהוא בתרא סובר כן ע"כ פסקו הרי"ף וזר"מ והרמ"ח דמה"ת אסור כל היום ע"ש.

והנה במשנה מבואר דזמן העומר העומר מתיר ובגמרא סברי רב ושמואל בזמן שצית המקדש קיים עומר מתיר ובזמן שאין בית המקדש קיים האיר המזרח מתיר . מ"ט דתרי קראי כתיבי עד יום הביאכס וכתיב עד עלם היום הזה הא כינן בזמן שאין בהמ"ק קיים עד עלם זכו' ובזמן המקדש עד הביאכס כו' ראינו דאף דגזיה"כ דהאיר המזרח מתיר מ"מ

אם יש עומר ממשך איסורו יותר וא"כ לפ"ז אפ"ל לדין דזמן שאין המקדש קיים דאסור כל יום הקף ותחלת ליל י"ז מתיר ובזמן המקדש היה מותר ביום הקף עלמנו אפ"ל דגזיה"כ דוקא בזמן שאין מקדש תחלת י"ז מתיר אבל בזמן המקדש תלוי דוקא בעומר ואם לא הביאו עומר אפשר דאסורה התבואה כל השנה עד שיביאו עומר הבא דגזיה"כ כ"ה דזמן המקדש אין חדש נותר רק צביאת העומר ואין תלוי ביום כלל וכן לר"ש בזמן שאין מקדש האיר המזרח מתיר ובזמן שיש עומר אין תלוי ביום כלל רק צביאת העומר ואסור כל השנה ולא מלאתי כעמ גילוי לזה מהש"ס דאם בזמן הבית נחטלו או שגנו ולא הקרבו עומר דיהי' החדש נותר כמו בזה"ז אדרבא מת"כ שהבאתי לעיל דמבואר דאין כופין את הלבוז להביא עומר דכתיב לרזונכס וכ' בשם היא רענן הטעם כיון דבא להחיר חדש לא יתרגלו מלהביא כמו חייבי חטאות כיון דלכפרה אינו מתעלל . ולכאורה אין הדמיון עולה כי זה העומר בא להחיר חדש שעה או שתי שעות קודם הלילה ותיקף בלילה מותר א"כ אין דבר הכרח כ"כ אלא אם נאמר בלא יביאו עומר יהי' איסור חדש נמשך כל השנה כיחא דודאי לא יתרגלו כדי להחיר להם התבואה כל השנה . והנה במס' ר"ה דף ז' ע"ב מקשה הש"ס אמאי לא חשיב במשנה ר"ה מה דמבואר בצרייתא דט"ז צניסן ר"ה לעומר וא"ו סיון ר"ה לשתי הלחם לרבא נחתי ששה לר"ג נחתי חמשה אר"פ כי קא חשיב מידי דחייב מאורתא אבל הללו לא חייבים מאורתא כו' רב שישא בריה דרב אידי אמר כי קחשיב מידי דלא תליא במעשה מידי דתליא במעשה לא קחשיב ופירש"י דאין החדש במדינה נותר ולא החדש במקדש אלא במעשה דהיינו הקרבת עומר ושהל"ח . ובתוס' הקשו למ"ד במנחות דאף בזמן המקדש האיר המזרח מתיר חדש א"כ לא תליא במעשה ותיירו מ"מ עד הביאכס למזנה ע"ש . וק"ל אמאי הוי תליא במעשה הא אפי' בלא עומר עכ"פ בתחלת ליל י"ז מותר חדש א"כ ליחתי במתני' לרבא י"ז צניסן ר"ה לחדש ולא שייכי שני החירולים דזה חל מאורתא וגם בלא מעשה אבל אם נאמר דזמן העומר אסור בלא הבאה א"כ כן כיחא אף בזמן שאין בהמ"ק קיים היום מתיר מ"מ בזמן המקדש אין היום מתיר כלל רק העומר וזה לא חל מאורתא וגם תלוי במעשה אבל אי אמרינן דחמיר היום מתיר א"כ ליחתי י"ז צניסן דהוא ר"ה לחדש מאורתא ובלא מעשה א"כ מוכח לכאורה כמ"ש דבלא העומר בזמן העומר אינו נותר כלל . אך זה יש לדחות דלא חגי לי' ליל י"ז דלא פסיקא לי' דעכ"פ בזמן העומר והביאו העומר נותר החדש ביום ט"ז א"כ י"ז אינו ר"ה חמיר רק פעמים ט"ז ולא ר"ה לשנייה דא' משני ימים הללו ר"ה לעולם כי ר"ה דט"ז הוא ע"י מעשה ולא חל מאורתא ולא ר"ה לחשוב שם זה . שוב דאיחתי צטורי אבן פלפל בזה וע"ש שהקשה למה לא חשיב הא לאחר חורבן בודאי ליל י"ז מתיר והוא ר"ה בלא מעשה ולא נוכל לומר כיון דזמן המקדש העומר מתיר בט"ז ע"כ לא קחשיב הא בזמן המקדש ג"כ נ"מ אם לא הביאו העומר מותר בליל י"ז ותי' כיון דהוא ע"י סיבה לא חשיב ע"ש באורך . עכ"פ למדנו מדבריו דגם בזמן המקדש אם לא נקרב העומר מותר החדש כמו בזה"ז בתחלת ליל י"ז ע"ש עוד פלפול . ולענין שתי הלחם מסופק אם יום עגרת מתיר החדש במקדש אם לא הביאו שתי הלחם ואי"ה לקמן יתבאר בזה . ולענין עומר כיון שיש שני פסוקים עד הביאכס כו' ועד עלם היום ע"כ שניהם מתירים . ומ"מ לדידי ל"ע דאפשר בלחוסים הוי כמו בזה"ז דג"כ לחוסים אנטו ואין ביכלתנו להקריב העומר אבל בזמן הבית אם הוידו או נחטלו אפ"ל דכן הוא גזירת הכתוב דאם ביכלתנו להקריב האיסור חדש נמשך עד הקרבה וכעת לא מלאתי ראיה ברורה לזה ול"ע :

והנה במנחות שם מבואר דתבואה שנשרשה קודם לעומר מתירה ולא תליא צביאת שליש רק בהשרשה דילפינן שם מקראי ובגמ' מבואר פלוגתא דאמוראי בזה ח"א דוקא קודם קליפת העומר אבל בין קליפה והבאה אם נשרש אין העומר מתיר וח"א קודם הבאה סגי וזר"מ כאן פ"י מהמ"א כתב דכל תבואה שנשרשה קודם הבאה העומר מתיר ובכ"מ כתב דפוסק כמ"ד קודם הבאה ועי' לעיל מזנה רמ"ז הקסיפי ומלאחיו בט"א שהרגיש בזה לפי המבואר פ' מקום שנהגו גבי מנכס לענין חדש דעכ"פ לכ"ע אמרינן לענין השרשה חד מקלת היום ככולו ולא צעינן הג' יום של השרשה רק שני מעל"ע וחד מקלת היום א"כ כיון דהקליפה והבאה הי' ביום א' הקליפה בלילה והבאה ביום . א"כ היאך משכחת לה דיהי' נשרש בין קליפה ובין הבאה ממ"ג אם נעט קלת משנכנס בארביסר א"כ תיקף בתחלת ט"ו ה"ל יום כולו ומ"מ לריך עוד שני מעל"ע היינו ט"ז זט"ז כולו ולא כלו הג' ימים עד אחר הבאה היינו סוף ט"ז ואי דזרע קודם י"ד א"כ ה"ל ארביסר מעל"ע וגם חמיסר הי' מעל"ע ותיקף בתחלת ליל ט"ו ה"ל מקלת יום שלישי א"כ ה"ל ככולו ונשרש ג"כ קודם הקליפה . ולומר כגון דזרע בארביסר צביאת המזרח א"כ צביאת בשעה על היום ה"ל שני מעל"ע ושעה דהיינו מקלת היום וה"ל ככולו והעומר לא הובא עדיין . ז"א דיום א' אינו עולה למעל"ע וגם שעה צאלמע היום שיהי' עולה למקלת היום ככולו ובט"א הביא ראיה לזה ע"ש.

ואני תירלתי שם דבאמת להר"ם ילא מסוגי' זו דבעינן ימי הקליפה מעל"ע דבכה"ג משכחת לה דנשרש בין קליפה להבאה כגון אם זרע בתחלת ליל תליסר או בתליסר צביאת המזרח כלו ג' ימים מעל"ע צביאת המזרח היינו אחר קליפה וקודם הבאה ע"ש דבבבתי רא"י דהר"מ ס"ל כן ממ"ש בפ"ט ממוע"ש וג"כ מפרש דבעינן מעל"ע עי' לעיל ור"ל לכפול .

ועכשיו צהנינו לכאן בעזרה"י נרא' שמסוגי' זו אין ראיה להר"מ דגם סוגיא זו ס"ל דחד מקלת היום ככולו ומ"מ לא קשה כלל דהנה למ"ד דקודם קליפה צעינן ע"כ דגזיה"כ דהעומר אינו מתיר מה שנשרש רק דהקליפה והבאה מתירים אם נשרש קודם הקליפה דיעברו על התבואה הקליפה והבאה דגזיה"כ כ"ה א"כ למ"ד נקלר ביום כשר אפי' נקלר הרבה קודם לזמן ג"כ כשר

כמבואר שם במנחות א"כ פלוגתא' בפשיטות ומשכחת דנשרש לאחר קליפה תיקף תחילת ליל ט"ז או קודם ומ"מ היה השרשה לאחר הקליפה כי הי' הקליפה קודם וזוה פליגי ח"א דהותר כיון שהי' הבאה לאחר השרשה וח"א דלריך השרשה קודם קליפת העומר וזה שנשרש אחר הקליפה נקלר שלא בזמנו הבאה בלחודה אינה מתיר ולומר דעיקר תלוי בזמן הקליפה דהיינו ליל ט"ז מנלן הא כיון דפליגי ח"א קודם הקליפה משמע דתלוי צביאת בקליפה דכ"ה גזיה"כ דהשרשה ל"ל קודם הקליפה ממש א"כ משכחת לה שפיר פלוגתא' אף דהש"ס סובר דאמר'י חד מקלת היום ככולו . ויחא נמי ד' הכ"מ שכ' שהר"מ פסק כמ"ד קודם הבאה דהר"מ פוסק פ"י מהתו"מ דנקלר ביום כשר א"כ משכחת לה פלוגתא' והוא פסק כמ"ד קודם הבאה אף דנשרש אחר קליפה מ"מ העומר מתיר וא"כ אין ראיה מסוגיא זו דבעינן מעל"ע דסוברת דנקלר ביום כשר כסתם משנה שם בלוחות פירק דנקלר ביום כשר וא"כ דברי הר"מ ה' מע"ש וג"כ שהבאנו דשם מבואר להדי' כדבריו . וגם דברי הש"ע ס' רל"ד שהעתיק דבריו דבעינן מעל"ע ל"ע מהש"ס דפ' מקום שנהגו ע"ש ול"ע . ודין זה דנשרשה קודם העומר מתירה ל"ד בזמן העומר אלא אף היום היום הקף מתיר וכן מבואר בר"מ אם השרישה קודם לעומר כו' ודין זה נוהג בצ"מ ובכ"ז ע"ש וכ"ה בפ' מקום שנהגו דר"י סובר דהמנכס בתליסר כו' כדי שיהא השרשה בתחלת ליל ט"ז ויום הקף מתיר . וג"ל כמו שבזמן העומר העומר מתיר אם נשרשה קודם להקרבה דהיינו זמן היתר חדש כן האידנא זמן היתר חדש מתיר אם נשרש קודם לזמן הזה רגע אך אי אמרינן מקלת היום ככולו אין ג"מ דחמיר לריך שיהיה השרשה בתחלת ליל ט"ז דהיינו דנזרעה לכל הפחות בתליסר א"כ זמן השרשה סוף חמיסר תחילת שיתסר אבל אם זרעה רק שעה א' בארביסר אז ארביסר עד חמיסר הוי יום כולו דמקלת היום ככולו ולריך עוד חמיסר ושיתסר ואינו נשרש אלא בסוף יום שיתסר ובסוף יום שיתסר עבר זמן ההיתר והוי כמו שנשרש אח"כ ואף דהשרשה וזמן ההיתר באין כא' אינו מועיל לריך שיהי' השרשה קודם לזמן ההיתר רגע כמו שנשרש קודם הבאה העומר רגע . אבל לפמ"ש צדעת הר"מ דמעל"ע צעינן בהשרשה א"כ משכחת לה דיהי' נשרש שעה א' קודם ליל י"ז סוף יום ט"ז קודם הלילה כגון דזרע שעה א' בתליסר קודם הלילה א"כ נשלמו ג' מעל"ע בסוף שיתסר שעה א' קודם הלילה נראה פשוט כיון דפסקין דהאידנא עד סוף יום שיתסר אסור חדש דעד עלם כו' ועד ככלל א"כ השע' דמתיר חדש בסוף יום שיתסר הזמן מתיר את הנשרש ול"א דלריך שיהי' השרשה קודם לתחלת ליל ט"ז רק אי לא צעינן מעל"ע ומקלת היום ככולו א"כ לריכס שיהיו כלים הג' ימים בתחלת שיתסר דאי יום שיתסר הוא יום ג' א"כ כלה השרשה בסוף יום שיתסר אין הזמן מתיר כיון דהשרשה וההיתר באין כא' . אבל אי אמרינן מעל"ע דמשכחת שיהא השרשה צאלמע היום בודאי אם נשרש רגע א' קודם ליל שיבסר דהיינו רגע ביום שיתסר בודאי סוף דהיינו תחלת ליל שיבסר מתיר הנשרש קודם לזה כמו שמתיר כל התבואה החדשה כנלע"ד פשוט וברור וכן למ"ד דבזה"ז מתיר בודאי אם נשרש שעה א' קודם שהאיר המזרח האיר המזרח מתיר :

ורפנ"ש ל"ע דברי הש"ע ס' רל"ג שכתב וז"ל תבואה שלא השרישה קודם ט"ז צניסן אסורה עד שיבא עומר הבא משמע דהשרשה לריך להיות קודם ט"ז צניסן ולפמ"ש דדעת המחבר ס' רל"ד צדעת הר"מ דגבי השרשה צעינן מעל"ע . א"כ האי כללא לאו כללא הוא דאפי' אם נשרשה בט"ז קודם הלילה ג"כ מותרת תיקף וא"ל עומר הבא כמ"ש וה"ל להמחבר להודיענו ולכתוב כל תבואה שלא השרישה ביום ט"ז עד רגע א' קודם הלילה אסורה אבל אם נשרשה אפי' בסוף יום ט"ז רגע א' קודם הלילה מותר וא"ל להמתין ול"ע . והנה מ"ש לעיל דאם אמרינן מקלת היום ככולו וזרע בארביסר דכלו סוף ימי השרשה בסוף יום שיתסר דאינו מותר דהשרשה וההיתר באין כא' ולריכס שיהא השרשה מעט קודם זמן ההיתר יש ראיה ברורה לזה דר"י בעלמו סובר דיום הקף כולו אסור מה"ת והוא בעלמו בפ' מ"ש אמר המנכס צ"ג ואמרינן שם בי"ד לא דתרי מקלת היום ככולו ל"א . ואי אמרת היכי דהשרשה וזמן ההיתר ביום כשר מותר . א"כ אפי' בארביסר משכחת לה לר"י דיש בארביסר וחמיסר כולו וגם שיתסר כולו דר"י סובר בזמן הזה דתחל' ליל שיבסר מתיר ודוחק לומר דר"י אמר דינו דוקא בזמן הבית דר"י הי' אחר החורבן כידוע . אע"כ דבא"כ כא' לא אמרינן ע"כ כיון דמקלת היום ככולו לריכס שיהי' השרשה קודם ליל ט"ז כמ"ש ולא משכחת לה אלא בתליסר עי' היטב ותבין . אח"ז מלאתי בט"א כתב ג"כ דאי סוף יום הקף מתיר בודאי אם נשרשה קודם מותר וע"ש שבבא ירושלמי והבאתיו לעיל בחיבורי דיש נשרשים קודם לזמן ג' ימים ור"י דוקא בכתב מיייר . וע"ש שכתב דלפ"ז משכחת לה השרשה בסוף היום לכ"ע א"כ בודאי קשה על המחבר דתלה הדבר בקודם ט"ז דעיקר תלוי בסוף יום ט"ז אם נשרש קודם ליל י"ז סוף היום מתיר

להביא מן היטן אך כראה כיון דמלוה הוא בחדש מציאין מן החדש ונאכל כללע"ד בעוה"י . והא דכבשים שלמים יהלחם אין מעבדין זא"ז דוקא שלא הווקרו זה לזה בחטופה אבל אם הווקרו זא"ז בחטופה שיה' מיטין יחד עם הכבשים החיים מעבדין זא"ז ואם אבדו הכבשים אח"כ נפסל הלחם ולא יקריבו אותו הלחם עוד .

ואם אבד הלחם נפסלו הכבשים וביא לחם וכבשים אחרים כ"ה דעת הר"מ אבל דעת הראב"ד דוקא לאחר שהיטת הכבשים דינא הכי אבל אם הווקרו זה לזה בחטופה כיון ספק כי עלהה בתיקו בגמרא שם ועיין בכ"מ כהן טעם לדברי הר"ע דפוסק דודאי הוא ע"ש :

והנה לפי פסק הר"מ הלחם מקריבין בעלמא דקא בלא הכבשים והכבשים

אין מקריבין בלא הלחם כר"ע . אני מסופק אם הביא לחם ולא היה לו כבשים והיוטו כדנים ואח"כ נאבדו או נשרפו וזדמנו אח"כ כבשים ואין לו לחם אחר ע"ש בדמ"ז ע"כ דלמא חזינונו כבשים אח"כ וכו' אם מקריבין הכבשים מי ינמא כיון דהי' לחם אף דלא הוטפו עם הכבשים יחד מכל מקום שפיר דמי ויקריבו עמה הכבשים או דלמא דמעבד כבשים אם אין לחם להניף יחד מעבד ולא יקריבו הכבשים לבדם אלא אם הם עם הלחם ביהד ולריק עיין בס' . וכן לדעת הראב"ד דפוסק דכבשים מקריבין אף בלא לחם ולחם אין מביאין בלא כבשים אם הי' כבשים והקריבו הכבשים כדנים ונאכלו כחזה והשוק ואח"כ זדמנו להם לחם אם לריבין להניף הלחם כיון דמ"מ הי' כבשים או כיון דאינן ביהד א"ל להניף הלחם וכו' :

ו) הנה הלחם ט' פי' כש"ס ור"מ כאלו דגם לאחר שחיטת

כבשים היה לוקח חזה ושוק מכל א' ומניחם בצד הלחם ומניף אותם ואף דכש"ס אינו מפורש להדיא דלאחר שחיטה היה מניף עם הלחם מ"מ מובאר בר"מ דגם לאחר שחיטה הי' מניח חו"ש בצד הלחם ומניף כאלו ועי' בלח"מ ולכחלה מלוה להניף בני הכבשים ביהד עם הלחם ואם הניף א' א' יאל עיין בר"מ ובכ"מ . ושה"ל מעבדין זא"ז אם אין להם אלא א' אין מקריבין וכן שני הכבשים מעבדין זא"ז הכל מובאר בר"מ מהש"ס . וכל קרבנות הללו היו קרבן לצור וקבוע להם און ודומין להם השבת והחטאת . והא אחרו להקריב עד אחר תמיד של כה"ע לדעת חוס' בר"ה סוגיא דנהקלקלו ט' היו מביאים אח"כ דעשה דרבים דוחה עשה דהשלמה וכן כח' החוס' במנחות מ"ו ע"כ ד"ה לורת הקרבנות . ומדברי רש"י נראה דאין מקריבין אחר תשבה"ע ע"ש וכבר ביארט לעיל במלית העומר קלה מזה . ואם נממא שתי הלחם קודם העבודה בודאי אס' יש אחרים יביאו אחרים כי עומאה דחויס לכ"ע כיון דהם לאבילה כמובאר ביומא דף ה' בסוגיא ובפרט דאנן פסקינן דעומאה דחויס אף אם אין עם אחרים רק מיטין לדעת הראב"ד דפסולים מיטין בודאי מקריבין בעומאה אף לדעת הר"מ דכשרים מיטין בדיעבד ואף מטה מחדש אני מסופק אם יקחו מיטין כיון דבדיעבד כבר וה"ל אפשר לאהדורי אהרה"י אהרה"י א"ד מ"מ כיון דמלוה איכא בחדש לא אפשר לאהדורי אהרה"י וכבר כתבתי לעיל במלות העומר והי"ה עוד חזון למועד :

והנה הרהמ"ח וכה"ג טעל א' מהכבדות כ"ה לשון הר"מ כאן ובכ"מ כתב דזה ע"פ מה בהבבאר בספ"ד שכה"ג טעל בלח"פ מכל ממנו חלי הלוח כו' . וקנ"ע דזה גמ' מפורשה ביומא ד"ז ע"כ דכה"ג טעל חלה א' ושם מובאר דאפי' לרבין דלא שקיל פלגא מלח"פ מ"מ כאן טעל חלה א' דלא אורח"י למיחב לכ"ג פרוסה ע"ש ובעוה"ש"ת יתבאר דרכים אלו לקמן פ' סופטים . וער"מ פ"ד מהכה"מ דגם עבודה"ל של שני הלחם היו לכל המשמרות ויבואר לקמן במקומו בעוה"י וכאן שייך מ"ש הרהמ"ח בס' רל"ט הפר כו' אף לריך להגיה בדבריו קלה עיין והבין . והנה קודם שני הלחם לא היו מביאין ביכורים למקדש כמובאר בש"ס ובר"מ ותיקף כשיקריבו שבל"ח היו מביאין ביכורים למקדש . ונראה ממשיגות דביכורים דאף ב"ז"ט היו מביאין ביכורים . ולכאורה אפשר דלכחלה לא יביא ב"ז"ט כיון דטעון קרבן כמובאר במ"מ ביכורים ובר"מ דה"ל פ"ג א"כ אפשר דקרבן זה אינו מחמת י"ט ומביאין ביכורים עד החג ועד הנוכה . ואפ"ל כיון דקרבן זה היינו השלמים יליף מושמחה דהיינו קרבן וה"ל כמו שלמי שמחה ב"ז"ט דמקריבין ב"ז"ט ועי' בחגיגה ד"ז ע"כ בחוס' ד"ה עולות נו"כ כו' שהקשו למה נו"כ אין קריבין ב"ז"ט הא נפיק משום שלמי שמחה דיולאין י"ח של שמחה ב"ז"ט וע"ש בה"י השני שכתבו דלא נפיק משום שלמי שמחה אלא שהקריבין לשם שמחה אבל אם הביאם לשם נדרים לא נפיק רק משום הקדישם וכאן אפ"ל אע"פ ששחטן לשם חובתו מ"מ כיון דעיקר הקרבן משום שמחה דכתיב בביכורים ושמחה א"כ נפיק משום שלמי שמחה ג"כ וקרב ב"ז"ט . וגם למירון הראשון של החוס' דמיידי קרבן שלמי שמחה א"כ יוכל להביא ביכורים ולהקריב השלמים ויולא בזה ידי חובת שלמי

שמחה א"כ יוכל להקריב לכחלה ומביאין ביכורים לכחלה ב"ז"ט אבל הנזילות שם עולות שהוליס בסלים כמובאר במ"מ ביכורים ובר"מ בודאי הנזילות אינם קרבין ב"ז"ט דהם עולות . אך נראה דזה אינו מלוה כ"כ וגם אפשר דמקריבין אותם אחר י"ט כללע"ד ובעוה"י במלות ביכורים נבאר בזה . וע' בצ"ח שם מ"י

לקושים הסוס' כיון דעיקר לשם נו"כ קארי הוי כמו משלקן גבזה קוזי ונעשה לרבי הדיוט בטל לגבי לרבי גבזה ואסור לשחוט אף משום שמחה ע"ש . ומכל מקום כאן נראה כמ"ס דקרבן שלמים של ביכורים הוי בעלמא שלמי שמחה ע"כ יוכל להביא וללחא בו משום שמחה יו"ט ג"כ . ועיין ר"מ פ"ד מה' ביכורים כ' דביכורים טעון קרבן דכ"זיב ושמחה וברגלים כתיב ושמחה מה להלן שלמים אף כאן שלמים . וקנ"ע דעיקר דלפינן דשמחה ברגלים היינו שלמים ילפינן מהר עיבל כו' דכתיב וזבחת שלמים ואללח כו' ושמחה כו' וכו' להדיא בר"מ פ"א מחגיגה א"כ כאן נמי יליף ושמחה מהר עיבל מה להלן שלמים אף כאן שלמים ולמה כתב דלפינן מרגל דשם גבי רגל אינו מפורש דהוא שלמים . שוב ראינו ברפ"ב פ"ב דביכורים כתב כמ"ס דכאן כתיב ושמחה ושם כתוב וזבחת שלמים ושמחה היינו בהר עיבל ולע"ק ואין הירושלמי ביד :

מצוה ש"ח מלאכה בחג השבועות

לשבות מכל מלאכה זולת מה שמוחד לצורך אוכל נפש ביום ששה בסיון שזה הנקרא חג השבועות שנאמר וקראתם בעצם היום הזה בקרא קודש וכבר כתבתי במצות שביית יום א' של פסח שבסדר הזה שנאמר בתורה מקרא קודש עניינו לומר קדשהו שלא לעשות בו מלאכה וגם שכתביב רמז . משרשי הבצוה שכתבתי ע"צ הפשט בכל הימים טובים ובמי נודג . וקצת דיניה נכתוב בלאו דאיסור מלאכה ביום טוב שבסדר זה בע"ה . (א"ח ס' תצ"ז) :

מצוה ש"ט שלא לעשות מלאכה ביום עצרת

(א) שלא לעשות מלאכה ביום עצרת שזהו יום ששי בסיון שנא' וספרתם לכם סבחרת השבת וגו' הספרו חמשים יום וגו' ופי' סבחרת השבת כלומר כחרת יום ראשון של פסח שבו דיבר תחלה (ראי בשבת בראשית א' כלא הודיענו אי זהו) ונמצא שחמשים יום כלים בששה בסיון כיצד מ"ו מניסן שהוא מלא לעולם וב"מ טאיר שהוא חסר לעולם וששה בסיון הרי חמשים (ב) ויום החמישים זה שהיה יום שנתנה בו תורה הוא חג עצרת ונק' ג"כ חג השבועות וכתביב בסוף הפרשה ע"ז היום הנכבד כל מלאכת עבודה לא תעשו כבר כתבנו כי מלאכת עבודה נקראת כל מלאכה שאינה לצורך אוכל נפש . שורש המצוה של בויעד הזה רמזו במצות ספירת העומר שבסדר זה עיין עליו כי טוב הוא . ודיני' כ' קצתן כמנהגי במצות שביית מלאכה ביום

חסרים שבעה א' מלא וכו' חסר ששה ואחרים פליגי דאין בין ר"ה לר"ה אלא ד' ימים דהיינו דכל חדשי השנה א' מלא וא' חסר ועי' פרכין ד"ע דאף לאחריים משכחת לה דניסן ואייר יהיו חסירין א"כ הוי עצרת בז' בסיון ובפרט דהלכה ק"ל כרבנן דעוסיין שמנה מעוברין או שמנה חסירין כמביאר שם בערכין וב"פ הר"מ פח"מ מהקס"ח ובפ"ז דלא כאחרים . וער"מ פ"א מהמ"מ כ' דין זה דחלבי שבת אין קרבין ביה"כ וכן בה' שבת שמביא דלס חל יוה"כ בע"מ כו' או במ"ס דנראה שהוא א"כ יביא דאחרים כמובאר בסוכה פ' החליל ע"ש בלח"מ שמתה ע"ז ועי' בס"י בר"ה סוגיא כי אחי עולא כתב שם דאף לרבנן דפליגי על אחרים הי' ראש' באר"ז והי' חל יוה"כ בע"מ או במ"ס וסוגיא דהחליל דלא נראה כן כהב שיישב זה אבלגה מובאר בפ"י בה' קה"ח דפוסק דלא כאחרים שם בפח"י א"כ בזמן הראש' איט תלמי תג הזה בימי המודש רק חמשים לספירה ופעמים בחמשה ופעמים בששה ופעמים בשבעה ולמה כ' הרהמ"ח וסינה בזה דהוא ששה בסיון אף דלפי החשבון שלמו הוא כן מ"מ מלות התורה אינו כן רק החג הזה הוא הלוי במנין השפירה וכשיחזור הב"ד בצ"ל וקדיש ע"ש הראה ה' החג הזה בל' מג' ימים הנ"ל וער"מ פ"א מה' ביכורים שג' הנכור שערב עליו שנה אצ"ג דעבר בל"ח טו' כמובאר בר"ה דשנ' בלא רגלים ועוברים בכל תאחר . ועי' בבה"ז בחירושים על הר"מ תמה הא מובאר בש"ס דלא משכחת לה שנה בלא רגלים רק למ"ד עצרת פעמים ה' פעמים ו' פעמים ז' אבל לאחרי' לא משכחת לה א"כ אף פסק הר"מ דשנה עובר הא הר"מ פוסק כאחרים ולאחרי' לא משכחת שנה בלא רגלים ע"ש מה שתייך . ובאמת אדרבא דהר"מ פסק בהקס"ח דלא כאחרי' ומה שפסק בהור"מ דמקלע שבת ויה"כ בזה אח"כ תי' האחרונים אבל בפירוש פסק דלא כאחרי' א"כ משכחת לה שפיר ובפרט אפי' לדברי אחרים משכחת לה דהם מודים דעלרת פעמים ה' ע"ש בצ"ח שג' ומאן חנא כו' אחרים הוא המובאר שם בסוגיא דר"ה הוא מלאח' באפי' נפשי' אבל שנה בלא רגלים משכחת לדירה ג"כ ע"ש . ובפרט דפסק בפח"י מהקס"ח כמשה דערכין לא כאחרי' ע"ש . ובענין אר"ז רא"ש אף דמובאר בפ' החליל דלרבנן דתיקן ולא קבעין שבת ויוה"כ כאחד מ"מ הר"מ בפ' המטה במנחות גבי חל ע"ש ביה"כ הבבליים אוכלים אותו חי מובאר מדבריו דאיקלע . וליישב סוגיא דהחליל אכ"מ ואי"ה נדבר מזה במלוא דקדק"ח . עכ"פ דברי הרהמ"ח אינו אלא האידנא דבשחבון שאנו מחשבין לעולם ששה בסיון כ' לספירה אבל בזמן הראש' החג הזה אינו תלוי במודש כלל ול"ע . ועי' בבהרד"ן פ"ק בסוגיא שם ואכ"מ :

(ב) **וינו** חמשים זה שהוא יום שניתנה בו תורה כו' . נראה דעמו כפסק הברי' דסדר עולם המובא בש"ס דשבת בפרק ר"ע בסוגיא דר"י ורבין דע"ש יאלו ישראל ממלרים ובשבת ניתנה תורה והי' אז ששה בסיון כי ע"ש הי' ר"ח ניסן ואייר הי' ביום א' כסדר החמשים וסיון ביום ב' והי' אז שבת יום הקף והיה יום החמשים בשבת ששה בסיון ואז ניתנה הורה כרבנן דאמרי בששה בסיון ניתנה תורה ע"ש דמוקי להברייתא כרבנן א"כ ניתנה תורה ב"ש אבל לפי הברייתות אחרות המובא שם דיום שילאו ישראל ממלרים הי' ביום ה' א"כ שבת שניתנה בו תורה הי' יום ל"א לספירה ולא הי' אז י"ע ד"ע הי' ביום